YR ARDDODIAID / PREPOSITIONS

Diolch i Eleri Jenkins

ARDDODIAD - PREPOSITION

- Mae'n bwysig ein bod yn defnyddio arddodiaid arbennig ar ôl rhai berfenwau neu gall effeithio ar eu hystyr:
- e.e. edrych **am** – Rydw i'n edrych **am** fy nghi, mae ar goll.
- edrych **ar** – Rydw i'n edrych **ar** y teledu.

Yr Arddodiaid

am	ar	at	gan
heb	i	o	dan
dros	trwy	wrth	hyd

â/ag	at	ar	am
cwrdd â	ysgrifennu at	blino ar	edrych am
cyffwrdd â	anfon at	gweddïo ar	gofyn am
dod â	mynd at	edrych ar	sôn am
mynd â	anelu at	gweiddi ar	talu am
peidio â	cyfeirio at	gwenu ar	gorffen am
sgwrsio â	cerddded at	gwrando ar	mynd am
siarad â	symud at	sylwi ar	siopa am

YSGRIFENNWCH YR ARDDODIAD CYWIR YN Y BYLCHAU:

- Maen nhw'n edrych _______ y teledu.
- Rydw i eisiau gwrando _______ y radio.
- Wyt ti eisiau siarad _______ fi?
- Mae'r bachgen yn gwenu _______ Catrin.
- Talodd ef lawer o arian _______ yr anrheg.
- Peidiwch _______ gwneud sŵn.
  Mae hi'n mynd _______ y meddyg yn fisol.
- Mae'r erthygl yn sôn _______ y problemau yn Affrica.

Tasg

Ceir arddodiad ym mhob un o'r brawddegau isod. Beth ydyn nhw?

1. Mae'r papur ___ lawr.

2. Cerdded ______ drws a wnaeth.

3. Mae ______ Rhys arholiadau cyn bo hir.

4. Tyrd yn nes ___ y ffenestr.

5. Cafodd siom _______weld bod y glaw wedi trymhau.

Atebion

Ceir arddodiad ym mhob un o’r brawddegau isod.

1. Mae’r papur ar lawr.
2. Cerdded trwy’r drws a wnaeth.
3. Mae gan Rhys arholiadau cyn bo hir.
4. Tyrd yn nes at y ffenestr.
5. Cafodd siom wrth weld bod y glaw wedi trymhau.

ar

trwy

gan

at

wrth

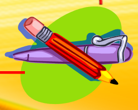

GRAMADEG

- Rhaid defnyddio arddodiaid penodol gyda berfau

  - Edrychwch ar y llun.
  - Siaradwch â ffrind.
  - Dwedwch wrth eich partner.
  - Cwrddais i â'r Pennaeth.

GRAMADEG

Mae arddodiaid yn rhedeg!

Arddodiaid + rhagenw

Preposition + pronoun

Ar + fi

Arna i

YDYCH CHI'N COFIO?

arna i
arnat ti
arno fe
arni hi
arnon ni
arnoch chi
arnyn nhw
ar Sali

AM

- Amdana i
- Amdanat ti
- Amdano fe
- Amdani hi
- Amdanon ni
- Amdanoch chi
- Amdanyn nhw

w

WRTH

- Wrthyf i
- Wrthyt ti
- Wrtho fe
- Wrthi hi
- Wrthym ni
- Wrthych chi
- Wrthyn nhw

DWEUD WRTH…

- Dyweda wrtho fe!
- Dyweda wrthi hi!
- Dyweda wrthon ni!

AT

- Ataf (i)
- Atat ti
- Ato fe
- Ati hi
- Atom ni
- Atoch chi
- Atyn nhw

I

- I fi
- I ti
- Iddo fe
- Iddi hi
- I ni
- I chi
- Iddyn nhw

DROS

- Drosof i
- Drosot ti
- Drosto fe
- Drosti hi
- Drosom ni
- Drosoch chi
- Drostyn nhw

PA ARDDODIAD SY'N MYND GYDA PHA FERF?

1. to tell.
2. to remember to a person
3. to send to (a person)
4. to congratulate for
5. to talk about
6. to go to (a place)
7. to shout at
8. to write to (a person)
9. to think about
10. to worry about
11. to look at
12. to look / search for
13. to listen to
14. to come from

1. Dweud wrth
2. Cofio at
3. Anfon at
4. Llongyfarch am
5. Siarad am
6. Mynd i
7. Gweiddi ar
8. Ysgrifennu at
9. Meddwl am
10. Poeni am
11. Edrych ar
12. Chwilio am
13. Gwrando ar
14. Dod o

RHEOL BWYSIG: **'Y DODO'**

'Ble wyt ti'n dod-o?'

A minnau ar wyliau eleni,
  Ces air o gyngor gan ieithgi:
'Paid dodi arddodiad
Ar ddiwedd gosodiad.'
Atebais mewn eiliad, 'Sa'i 'n mynd i!'
Emyr Davies

ARDDODIAID MEWN CWESTIWN

Wrth ofyn cwestiwn, rhaid gosod yr arddodiaid ar ddechrau'r cwestiwn.

Er enghraifft:

Ble rwyt ti'n mynd i? > I ble rwyt ti'n mynd?

Ble rwyt ti'n dod o? > O ble rwyt ti'n dod?

Beth rwyt ti'n sôn am > Am beth rwyt ti'n sôn?

COFIWCH...

- Rhaid rhedeg arddodiaid ar ddiwedd brawddegau:

  Mae annwyd **arnaf i.**

  Cofiwch fi **ato fe.**

  Anghofiais i roi'r taflenni **iddyn nhw.**

TREIGLO

Cofiwch y treiglad meddal yn dilyn yr arddodiaid bob tro!
ee.
Rydw i'n dod o **G**aerfyrddin.

Da iawn am **l**wyddo yn y prawf.